

DIEVO GAILESTINGUMAS PAGAL ŠV. FAUSTINĄ¹

T. Pranciškus Ksaveras CSJ

Turbūt visi gerai žino, kad būtent dėl Jėzaus prašymo šv. Faustinai Jubiliejaus metais popiežius Jonas Paulius II pirmąjį sekmadienį po Velykų paskelbė Gailestingumo sekmadieniu, nes per ses. Faustina Jėzus prašė, kad tą dieną visa Bažnyčia švęstų Dievo gailestingumą. Žinia apie Gailestingumo sekmadienį buvo paskelbta per jos kanonizaciją, kuri buvo labai iškilminga – 2003 m. balandžio 30 d. kanonizuota vien tik ses. Faustina, nors taip būna gana retai. Tokiomis išskilmėmis Šventasis Tėvas norėjo ypatingai atkreipti tikinčiųjų dėmesį į šią šventąją ir Dievo per ją perduotą žinią mums.

1994 m. vienoje Romos parapijoje popiežius kalbėjo apie savo širdies ryšį su ses. Faustina. Jis prisipažino, kad jos perduota žinia įkvėpė jį parašyti antrąją encikliką „Apstus gailestingumo“: „Tam įkvėptas buvau per vieną didžio paprastumo vienuolę, seserį Faustina. Nors jos gyvenimas buvo labai paslėptas Kristuje, tačiau tai – didi mistikė, viena didžiausių visoje Bažnyčios istorijoje.“

Mes, gyvenantys Vilniuje, ypač turėtume tuo domėtis, nes būtent čia, Antakalnyje, namelyje Grybo g. 29a, ses. Faustina Dievo Motinos Gailestingumo seserų vienuolyno vyresnybės nurodymu kurį laiką gyveno. Čia ji patyrė didžiąją dalį savo regėjimų – vilties ženklų krikščionims ir visam pasauliui, – pagal kuriuos vėliau buvo nutapytas garsusis Gailestingą Jėzaus paveikslas. Galbūt senieji vilniečiai – jūsų tėvai ar seneliai – ses. Faustina dar sutikdavo gatvėje? O gal jie pažįsta ką nors, kas mokėsi seserų prižiūrimame mergaičių pensionate?..

Treji metai, praleisti Vilniuje nuo 1933 m. gegužės iki 1936 m. kovo (pirmą kartą ji čia buvo atvykusi 1929 m. ir, pakeitusi vieną seserį, gyveno keturis mėnesius), ses. Faustinos gyvenime buvo labai reikšmingi. O tai, kad ji gyveno mūsų mieste, yra ypatinga malonė mums. Prieš atvykdama į Vilnių ji gerokai baiminosi: „Nieko ten nepažįstu ir netgi tenykštės tarmės nemoku, – rašė ji savo dienoraštyje, – tačiau Viešpats man pasakė: ‘Nebijok, aš nepaliksiu tavęs vienos’.“ Nors pirmuosius mistinius išgyvenimus ji patyrė dar prieš atvykdama į Vilnių, šv. Faustinos misija Vilniuje atsiskleidė, tapo vieša – tai svarbiausias šio jos gyvenimo laikotarpio bruožas. Gal ir dėl to kanonizacijos dieną po *Regina Caeli* giesmės apeigų pabaigoje šv. Faustina popiežius paskelbė Vilniaus bei trijų Lenkijos miestų – Varšuvos, Plocko ir Krokuvos – globėja: „Išvardydamas miestus, kurių globėja yra naujoji šventoji, jų gyventojams patikiu Dievo Gailestingumą skleisti itin rūpestingai.“

Prieš atvykstant į Vilnių

Dar būdama septynerių, Faustina išgirdo Jėzų jai sakant: „Tu tapsi vienuole.“ Vėliau, kai ji, jau paauglė, kartą linksmai šoko, jai apsireiškė nukankintas Jėzus ir paklausė, kiek dar turėsiąs jos laukti. Tada ji nusprendė kuo greičiau stoti į vienuolyną. Viešpatį Jėzų ir Mergele Mariją Faustina regėjo labai dažnai, jie bendravo su ja tiesiogiai ir labai paprastai.

¹ Parengta pagal paskaitą, skaitytą šv. Jono brolių vienuolyne

Kalbant apie jos gyvenimą Vilniuje, svarbu paminėti, kad praėjus penkeriems metams po to, kai ji išstojo į vienuolyną (1925 m. rugpjūčio 1 d. Varšuvoje), 1931 m. vasario 22 d. Plocke, o vėliau keletą kartų Vilniuje Jėzus jai apsireiškė taip, kaip dabar regime Gailestingąjį Jėzų paveiksle: pakėlęs dešinę ranką, tarsi laiminantis, o kaire rodantis į du iš jo širdies išeinančius spindulius – raudoną ir balzganą. Pirmą kartą tai regėdama, Faustina žvelgė į Viešpatį tylėdama, o siela buvo apimta baimingos nuostabos, sumišusios su džiaugsmu. Po valandėlės Jėzus pasakęs, kad pagal tai, ką ji dabar matanti, turįs būti nutapytas paveikslas, o apačioje užrašyta: „Jėzau, pasitikiu Tavimi.“ Šis paveikslas turėsiąs būti gerbiamas pirmiausia seserų koplyčioje, o vėliau – visame pasaulyje. „Aš pažadu, kad siela, kuri gerbs šį paveikslą, nežus“, – patikino Jėzus ses. Faustina.

Apie šį apsireiškimą ji papasakojo savo nuodėmklausiu. Jis nežinojo, ką atsakyti, tad paaiškino labai apdairiai: kad Jėzus kalbėjęs apie atvaizdą jos širdyje, kad matytą paveikslą ji turėtų nutapyti savo sieloje. Faustina pakluso, bet Jėzus vėl apsireiškė, patikslindamas, ką sakė anksčiau: kad paveikslas būtų nutapytas teptuku. Ir pridūrė, kad jis turįs būti pašventintas pirmąjį sekmadienį po Velykų, nes šis sekmadienis tapsiąs Gailestingumo švente.

Kadangi pati tapyti visiškai nemokėjo, Faustina klausė seserų, ar jos negalėtų nutapyti to, ką ji regėjo, tačiau visos tik šaipėsi. Savo dienoraštyje ji rašė, kad tai buvo tikra kankinystė ir kad reikia labai stipriai melstis už apsireiškimus patiriančius žmones, nes aplinkinių priešišumą ištvirti jiems būna labai sunku.

Vėliau – „tuščias laikotarpis“, kai ji niekaip negalėjo įvykdyti Jėzų nurodymo, užtat tapo dar paklusnesniu Dievo įrankiu.

Vilniuje

Tiktai Vilniuje Faustina sutiko ją suprantantį nuodėmklausį – kun. Michalą Sopočką, – suvokusį, kas iš tiesų dedasi jos širdyje. Susitikimas su nuodėmklausiu įdomus tuo, kad priėjusi prie klausyklos ji iš karto atpažino kunigą, kartą matytą regėjime, ir pasakė, kad pats Jėzus nurodęs jam padėti įvykdyti Faustinai patikėtą misiją. Nors nuodėmklausys buvo labai išvalgus žmogus, tai išgirdęs išsigando ir pirma ją nusiuntė pas psichiatrą. Tačiau galop jis turėjo pripažinti, kad ses. Faustinos lūpomis iš tiesų kalba Jėzus ir vėliau uoliai padėjo jai skleisti gailestingumo žinią.

Pirmaisiais metais gyvendama Vilniuje, Faustina pajuto, kad ji privalo aukotis už tuos, kurie kenčia iš neivilties. 1934 m. Didįjį ketvirtadienį jai apsireiškęs Jėzus pasakė: „Noriu, kad atiduotum save už nusidėjėlius, ypač tuos, kurie visiškai prarado viltį, jog Dievas yra gailestingas.“ Skaitydami Faustinos dienoraštį matome, kad jos misija yra labai panaši į Kūdikėlio Jėzų Teresės misiją. Šv. Teresė sako, kad jeigu Dievas leidžia jai patirti sielos naktį, vadinasi, ji turi atsistoti prie stalo kartu su nusidėjėliais, kad pajustų jų abejones, nerimą ir panašią sumaištį, kurią kenčia ir ateistai, netikėdami ir atmesdami Viešpaties viltį. Teresėlė juos užjaučia ir trokšta, kad ir jiems būtų parodytas išganymo kelias. Neiviltis, dėl kurios ji prisiėmė šią misiją, kyla iš jų nuodėmių naštos, iš netikėjimo, kad ir jiems gali būti atleista. O to nusivylimo padarinys yra nuodėmės jausmo praradimas – tai itin būdinga mūsų laikams. Mes taip pat

nusiviliame dėl to, kad varguose nebepasitikime Dievo gailestingumu ir užsidarome savyje. Faustina labai gerai tai suprato ir asmeniškai užjautė nusidėjėlius. Gyvendama Vilniuje, ji atliko iškilmingą pasiaukojimo aktą. Šis aktas – tai apsisprendimas dalyvauti Jėzaus gailestingume. Ji laisva valia pasirinko priimti visus nusidėjėlius tokius, kokie jie yra, taip atverdama jiems išganymo kelią, kurio jie nebesitikėjo. Kai mes nebeįstengiame pasitikėti Dievu, už mus tai gali padaryti šventasis...

Tačiau šv. Faustina labai greitai pajuto šito pasiaukojimo padarinius: „Mano siela tampa kieta kaip akmuo, ji panirusi į nerimą ir baimę. Mane gundo piktžodžiavimai ir keiksmi – juos jaučiu ant savo lūpų. Abejonė ir neviltis įsikuria mano širdyje.“ Ji viską išsakė savo nuodėmklausiu, nes patyrus tokį išbandymą tampa neaišku, ar tai – užuojauta nusidėjėliams, ar nuodėmė. Nuodėmklausys, kuris labai gerai pažino ir suprato jos sielą, nuramino ir padėjo drąsiai kentėti už sielas, esančias pavojuje.

O šėtonas ją puolė ne tik per abejones, bet ir pats apsireikšdamas bei smarkiai grasindamas. Pvz., vieną ketvirtadienį, po maldos, per kurią ji patyrė didžią malonę, Faustina grįžo iš koplyčios į savo celą. Beeinant aplink namą, staiga ją užpuolė išsiutusių šunų ruja, tarsi norėdama ją suplėšyti į gabalus. Tačiau Faustina labai greitai suprato, kad tai – ne šunys, o demonai. Prabilę jie pareiškė iš tiesų ją sudraskysią, nes ji išplėšė iš jų nagų tiek daug sielų. Faustina nuolankiai atsakė: „Tikrai, aš to verta, bet Dievas yra šventas, teisingas ir be galo gailestingas.“ Tuomet šunys surikė: „Bėkime, nes ji ne viena – su ja yra Visagalis.“ Kitą kartą demonas įniršęs tiesiog išiveržė į jos celą (manoma, kad tame kambarielyje dabar įrengta koplytėlė), bet, vos jai peržegnojus kryželiu, turėjęs nešdintis lauk.

Dienoraštis ir paveikslas išstatymas Aušros Vartuose

Praėjus beveik metams po pirmojo susitikimo su Faustina, jos nuodėmklausys kun. M. Sopočka galiausiai sutiko paprašyti dailininką E. Kazimirovskį, kad šis nutapytų regėtą atvaizdą. Kaip ir visi regėtojai, rezultatu ji nebuvo patenkinta ir verkė, nes paveikslas nebuvo toks gražus kaip regėjimas.

Jėzus ją nuramino, tarsi sakydamas ir mums: „Ne iš dažų ir tapybos grožio kyla šio atvaizdo didybė, bet iš mano malonės.“ Tuomet Faustina pati pradėjo tapyti savo vizijas, bet ne teptuku, o dienoraštyje. Nuodėmklausiu prašant, ji aprašė Dievo gailestingumo istoriją savo sieloje. Papasakojo apie savo jaunystę, pašaukimą, vienuoliško gyvenimo pradžią. Vėliau po kiekvieno apsireiškimo ar reikšmingo įvykio dienoraštyje ji pasakodavo, kas tądien ar tą savaitę įvyko. Iš to šiandien sužinome, kokią žinią Viešpats norėjo ir tebenori perduoti žmonėms.

Galiausiai, išiklausius į jo prašymą, tris dienas – 1935 m. Velykų penktadienį, šeštadienį bei Atvelykio sekmadienį – Gailestingojo Jėzaus paveikslas iškilmingam gerbimui buvo išstatytas Aušros Vartuose. Daug žmonių matė paveikslą, jį komentavo, ne visi suprato, ką reiškia iš Jėzaus širdies sklindantys spinduliai, ir tai buvo gera proga kun. Sopočkai pamokslauti apie Dievo gailestingumą. Šv. Faustina dienoraštyje rašo, kad tuo metu spinduliai iš paveikslas ėmė sklisti tolyn, skverbti į susirinkusių tikinčiųjų širdis. Vienus spinduliai palietė daugiau, kitus mažiau, tačiau nedaug kas tai pastebėjo. Grįžtant namo, Faustina vėl užpuolė priekaištaujančių demonų minia: „Tu

pavogei tai, kas mums jau labai seniai priklausė“, – piktinosi jie. Faustina paklaususi, kodėl šį kartą jų tiek daug, o šie atsakė: „Mes buvome žmonių širdyse.“ Tą kartą demonus nuvijęs jos angelas sargas. Įdomu, kad ši demonų minia išėjo iš žmonių, susirinkusių į atlaidus. Jie buvo pamaldūs žmonės, tačiau tik tądien iš tiesų atsivertė – atsivėrė Dievo gailestingumui. Tai – svarbiausias dalykas. Ir kiekvieną iš mūsų šv. Faustina kviečia atsiversti iš širdies abejingumo, širdies šaltumo, iš širdies nepasitikėjimo Dievu ir atsiverti Dievo gailestingumui. Toks yra tikrasis atsivertimas.

Gailestingumo žinia

Šv. Faustina mums kalba apie pasitikėjimą Dievu. O pasitikėti Juo galime tik tuomet, kai priimame žinią, jog Dievas yra gailestingas. Jis yra labiau gailestingas nei teisingas, ir Jo gailestingumas mums yra suteiktas per Jėzų Kristų. Kartais jos dienoraštyje skaitant apie patirtus apsiereiškimus, mums atrodo, kad Dievas Tėvas yra labai įpykęs, o Jėzus mus užtaria, nuramina Jo įniršį. Iš tiesų tai reiškia, kad nusigręžę nuo Kristaus mes nebepriimame Dievo gailestingumo, kuris, kaip tėvo gailestingumas sūnaus palaidūno palyginime, mums yra suteiktas per Jėzų Kristų ir tik per Jėzų Kristų. Šito gailestingumo mums duota apščiai. Vieną kartą Jėzus Faustinai pasakė: „Meilė niekuomet nepailsta atleist.“ Tad visada galime grįžti pas gailestingąjį Dievą, nesibaimindami, kad tiek kartų jį išdavėme. Kitą kartą Jėzus vėl kalbėjo: „Aš vejuosi nusidėjėlius, kaip teisingumo vykdytojai – nusikaltėlius. Tik teisingumas jų ieško tam, kad nubaustų, o aš – idant atleisčiau.“ Jėzus atskleidė, kad pasauliui labai reikia gailestingumo, tačiau kelias į jį yra pasitikėjimas. Ne veltui ant paveikslo parašyta: „Pasitikiu Tavimi“ – Dievo gailestingumo negalime priimti neištare: „Pasitikiu Tavimi.“ Kai į Dievo gailestingumą atsakome pasitikėjimu, Jo gailestingumas per mus gali išsilieti kitiems. Būdama Aušros Vartuose Faustina pastebėjo, kad vienus žmones spinduliai iš Jėzaus širdies palietė labiau, kitus mažiau. Kodėl? Tai priklauso tik nuo pasitikėjimo, nuo atsivėrimo Dievo gailestingumui.

Kartą Jėzus apsiereiškė Faustina, kai ši su mokinėmis grįžo iš sodo. Ji matė, kad spinduliai iš Jėzaus širdies uždengė koplyčią ir vienuolyno lignonę, paskui – visą Vilnių, o vėliau pasklido visame pasaulyje. Viena iš mergaičių matė spindulius, bet nematė Jėzaus. Ji paklausė, kas tai, o kitos tik šaipėsi. Bet ji patyrė tokį išgyvenimą, kad vėl pakartotojo savo klausimą, trokšdama paaiškinimo. Įdomu, kuo šiandien tapo ši mergaitė?..

Gailestingumo vainikėlis

Vilniuje Jėzus apreiškė Faustina, kaip melsti Jo gailestingumo. Turbūt ne visi, nuoširdžiai kalbantys Dievo Gailestingumo vainikėlių, žino jo kilmę. Kartą šv. Faustina regėjo angelą, siųstą nubausti pasaulio, kurio nebegalima pakeisti. Ji rašė, kad tuo metu jautė didelę baimę, ypač regėdama Švč. Trejybę, bet tuo pat metu savyje juto ir Jėzaus malonės galią. Žodžiai tarsi įsirašė jos širdyje, ir ji suprato, kad niekaip kitaip, o tik šiais žodžiais ji galėtų melstis. Tad už pasaulį ji meldėsi, varstydamą įprasto rožinio karoliukus, ties didesniais sakydama: „Amžinasis Tėve, aukoju tau mieliausiojo Tavo Sūnaus, mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Kūną ir Kraują, sielą ir dievystę permaldauti už mūsų

ir viso pasaulio nuodėmės“, o ties mažesniais – „Dėl skaudžios Jėzaus kančios būk gailestingas mums ir visam pasauliui.“ Malda baigiama triskart kartojant: „Šventas Dieve, šventas Galingasis, šventas Amžinasis, pasigailėk mūsų ir viso pasaulio.“ Apreiškęs šią malda Viešpatys paaiškino, kad labai daug sielų bus išgelbėta, kai žmonės ją kalbės prie mirstančiųjų.

Visa tai vyko Faustinai gyvenant Vilniuje. Čia ji iš tiesų pradėjo viešai apaštalauti. Tačiau Dievo gailestingumą visam pasauliui ji skelbė ne tik per kun. Sopočką, – viena jos misijų buvo lankyti mirstančiuosius. Ši misija labai suaktyvėjo gyvenimo pabaigoje, kuomet, baisiai kentėdama, ji ilgai ir sunkiai sirgo. Tad kiekvienoje sanatorijoje, kurioje gydėsi, Faustina ramindavo žmones, guosdavo mirstančiuosius ir meldavosi už juos. Kai negalėdavo jų aplankyti pati, nukeliaudavo dvasiškai. Dienoraštyje rašė, kad vieną kartą mintimis iškeliavo iš sanatorijos pas vieną žmogų, kuris mirties valandą buvo apsuptas demonų ir Gailestingumo vainikėlio dėka tuos demonus nuvijo. Tačiau gailestingumo misija – ne vien šis maldingumas, pirmiausia visi privalome spinduliuoti gailestingumą savo aplinkoje. Svarbiausia Faustinos misija irgi buvo skleisti Viešpaties gailestingumą visa savo esybe, tačiau jos seserys tai suprato gerokai vėliau.

Kartą Jėzus pasakė ses. Faustinai: „Labiausiai su Dievu supanašėjame atleisdami savo artimui.“ Tad pirmas būdas, kuriuo mes galime skleisti šv. Faustinos mums perduotą gailestingumo žinią, yra atleisti. Atleisdami mes išsklaidome tamsą, nuvejame demonus ir nebekreipiame dėmesio į jų grasinimus. O mums pagelbėti, kai prašome jos užtarimo, gali ir šv. Faustina.

©www.gailestingumas.lt